

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบูรณาการวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อพัฒนา การศึกษาสู่ความมั่นคงของเยาวชนในระบบโรงเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ เป็นการบูรณาการวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมสำหรับเยาวชนที่กำลังศึกษา ในระบบโรงเรียน จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาศักยภาพทางการศึกษาของเยาวชนในระบบโรงเรียน และเพื่อสร้างความมั่นคงของเยาวชนที่มาจากหลายวัฒนธรรม ให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมี ความสุขโดยคงอัตลักษณ์ของตนไว้ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จำนวน 157 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความมั่นคงของมนุษย์และสังคมส่วนบุคคล แบบสอบถามความต้องการและ ความสนใจของผู้เรียนที่มีต่อหัวข้อในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ภาษาอังกฤษภาษาอังกฤษ จำนวน 5 หน่วย แบบประเมินทักษะภาษาอังกฤษและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความ หลากหลายทางวัฒนธรรมของเยาวชนที่มีต่อชุมชนแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ แบบทดสอบ ความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ และ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการอบรมภาษาอังกฤษเกี่ยวกับวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความ หลากหลายทางวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ หลังจากผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้น จึงนำ ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ และสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. หน่วยการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ของเยาวชนที่มีต่อชุมชนแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ มีประสิทธิภาพกระบวนการและผลลัพธ์ (E_1/ E_2) เท่ากับ $80.94 / 81.25$ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดคือ $80/80$ และมีค่าดัชนี ประสิทธิภาพในภาพรวม เท่ากับ 0.5953 แสดงให้เห็นว่า ผู้อบรมมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 59.53

2. ผลการประเมินทักษะภาษาอังกฤษและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของเยาวชนที่มีต่อชุมชนแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ในแต่ละ หน่วยการเรียนรู้ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ อยู่ในระดับดี และคะแนนการทดสอบความรู้เกี่ยวกับ

วิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ หลังการอบรมของผู้เรียน มีค่าสูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 81.30 ซึ่งผ่านเกณฑ์การตัดสินร้อยละ 70 ที่ตั้งไว้ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการประเมินความมั่นคงของมนุษย์และสังคมส่วนบุคคลของผู้เรียนก่อนเข้ารับการอบรมภาษาอังกฤษ ปรากฏว่า ผู้เรียนมีความรู้สึกมั่นคงในมิติด้านการมีงานทำและรายได้อยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่มิติด้านสังคมและวัฒนธรรม ความมั่นคงส่วนบุคคล ครอบครัว และการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง และสำหรับมิติด้านการศึกษา ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าทุกคนในครอบครัวควรได้รับการศึกษา มีความสนใจที่จะพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ รวมถึงเห็นความสำคัญในการศึกษาภาษาที่คนในสังคมส่วนใหญ่ใช้สื่อสารกัน อยู่ในระดับสูง และผู้เรียนเห็นว่าตนเองมีโอกาที่จะได้รับการศึกษาหรืออบรมเพื่อพัฒนาทักษะความสามารถของตน อยู่ในระดับค่อนข้างสูง

4. ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการอบรมภาษาอังกฤษเกี่ยวกับวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการอบรม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.18

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1. หน่วยการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของเยาวชนที่มีต่อชุมชนแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ มีประสิทธิภาพ 80.94 / 81.25 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดคือ 80/80 มีค่าดัชนีประสิทธิผลในภาพรวม เท่ากับ 0.5953 แสดงให้เห็นว่า ผู้อบรมมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 59.53 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในการสร้างหน่วยการเรียนรู้ภาษาอังกฤษดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการสำรวจความต้องการและความสนใจของผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับประเด็นเนื้อหาที่สนใจ รวมถึงข้อ เสนอแนะต่างๆ จากผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อหา กิจกรรม และการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมให้ได้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาดา รัตนวิจักขณ์ (2540) ที่พบว่า การสำรวจความต้องการของผู้เรียน นอกจากจะช่วยให้ผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมแล้ว ยังช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และพัฒนาความสามารถของตนเองได้เป็นอย่างดี หลังจากนั้น ผู้วิจัยจึงได้จัดทำหน่วยการเรียนรู้ภาษาอังกฤษขึ้น จำนวน 5

หน่วย โดยแต่ละหน่วยมีวัตถุประสงค์ และเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม สำหรับการดำเนินกิจกรรมการอบรม ในขั้นนำเสนอและนำเสนอเข้าสู่บทเรียน ผู้วิจัยได้กระตุ้นความสนใจของผู้เข้ารับการอบรมโดยใช้เพลง เกมส์ รูปภาพเพื่อนำเสนอคำศัพท์ รวมถึงการใช้สื่อการสอนที่หลากหลายที่เป็นสื่อสภาพจริงซึ่งผู้เรียนสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน เช่น สิ่งของต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ คลิปวิดีโอ ภาพโปสเตอร์ สื่อเหล่านี้ช่วยสร้างบริบทของความคิดรวบยอด และส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหา และยังทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้เรียนให้ความสนใจและมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี ระหว่างการสอน หากผู้เรียนเกิดข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจ ผู้วิจัยมีการปรับคำถามโดยใช้ภาษาที่ง่ายขึ้น ทั้งโครงสร้างประโยค คำศัพท์ต่างๆ รวมถึงใช้ภาษาท่าทางประกอบการสื่อความหมาย และในส่วนของเนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ปรับระดับความยากของภาษาในบทอ่านโดยคงความหมายเดิมไว้ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน และระหว่างการทำกิจกรรมต่างๆ ผู้วิจัยได้จัดบันทึกข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ถัดไปให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ เนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้เป็นเนื้อหาที่อยู่ใกล้ตัว และมีความเกี่ยวข้องกับชุมชนของผู้เรียนเอง ผู้เรียนจึงมีความสนใจใฝ่รู้เป็นอย่างดี ดังที่ อุษณีย์ โพธิ์ยิ้ม (2549) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความสามารถในการเขียนและความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษหลังการสอนแบบบูรณาการภาษาอังกฤษและเนื้อหาการท่องเที่ยว พบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดหลังจากได้รับการสอนแบบบูรณาการภาษาอังกฤษและเนื้อหาการท่องเที่ยว ซึ่งสาเหตุหนึ่งเป็นเพราะผู้เรียนได้เรียนในเนื้อหาที่ตนเองเลือกและมีความสนใจ รวมทั้งเนื้อหาบทเรียนดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผู้เรียน ทำให้เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบดังกล่าว จึงช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับ พิชาย พรหมสมบัติ (2548:11) ได้กล่าวไว้ว่า ในการสร้างบทเรียนให้มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยควรพิจารณาถึงความพร้อม ระดับสติปัญญา ความสามารถ ความเหมาะสมในการใช้สำนวนภาษา ตลอดจนเนื้อหา และระยะเวลาในการทำแบบฝึก ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนยิ่งขึ้น

2. ผลการประเมินทักษะภาษาอังกฤษและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิต

อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของเยาวชนที่มีต่อชุมชนแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ อยู่ในระดับดี และคะแนนการ

ทดสอบความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ หลังการอบรมของผู้เรียนมีค่าสูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 81.30 ซึ่งผ่านเกณฑ์การตัดสินร้อยละ 70 ที่ตั้งไว้ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้โครงสร้างทางภาษาคำศัพท์ภาษาอังกฤษต่างๆที่เกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งได้ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษในแต่ละหน่วยการเรียนรู้โดยผ่านกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกภาษาอังกฤษ ประกอบกับการศึกษาตัวอย่างจากบทอ่านเกี่ยวกับอัตลักษณ์ วิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยปรับภาษาให้มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียนเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ นอกจากนี้ การนำเสนอเนื้อหาที่ตรงกับความสนใจของผู้เรียนมาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในชีวิตจริงของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีความสนใจ และตั้งใจทำกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ซึ่งกรมวิชาการ (2539) กล่าวว่า การนำเสนอภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนจะทำให้การเรียนรู้มีความหมายต่อผู้เรียน ทำให้เกิดความรู้ในตนเอง และการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การอภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนในกลุ่ม การสาธิต การฝึกปฏิบัติ การนำเสนอหน้าชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์และมีความหมาย ซึ่ง วัลลภ กันทรพย (อ้างใน กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2534, หน้า 46) ที่ได้เสนอถึงลักษณะของแผนการสอนที่ดี ว่าควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะ 4 ประการ คือ มีกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติมากที่สุด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบคำตอบ หรือทำสำเร็จด้วยตนเอง เน้นทักษะกระบวนการมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการทำงานเป็นกระบวนการ และส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น นอกจากนี้ บรรยากาศในการเรียนการสอนที่ไม่เคร่งเครียดจนเกินไป ส่งผลให้ผู้เรียนปราศจากความวิตกกังวล สามารถเรียนรู้ได้อย่างสนุกสนาน ทำให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก มีความมั่นใจในการฝึกใช้ภาษาอังกฤษ จึงทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทั้งทางด้านเนื้อหา และพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

3. ผลการประเมินความมั่นคงของมนุษย์และสังคมส่วนบุคคลของผู้เรียนก่อนเข้ารับการอบรมภาษาอังกฤษ ปรากฏว่า ผู้เรียนมีความรู้สึกมั่นคงในมิติด้านการมีงานทำและรายได้ อยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่มิติด้านสังคมและวัฒนธรรม ความมั่นคงส่วนบุคคล ครอบครัว และการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง และสำหรับมิติทางการศึกษา ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าทุกคนในครอบครัวควรได้รับการศึกษา มีความสนใจที่จะพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ รวมถึงเห็นความสำคัญในการศึกษาภาษาที่คนในสังคมส่วนใหญ่ใช้สื่อสารกัน อยู่ในระดับสูง และ

ผู้เรียนเห็นว่าตนเองมีโอกาสที่จะได้รับการศึกษาหรืออบรม เพื่อพัฒนาทักษะความสามารถของตนเอง อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากชุมชนแขวงนครพิงค์ยังมีปัญหาในด้านต่างๆ เช่น เยาวชนบางกลุ่มในชุมชนขาดโอกาสในการศึกษาต่อ เนื่องจากมีฐานะทางครอบครัวไม่ดี โดยจะ เห็นได้ว่าความรู้สึกมั่นคงในมิติด้านการมีงานทำและรายได้ อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เยาวชนส่วนใหญ่มีเวลาอยู่กับครอบครัวค่อนข้างน้อย คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 เยาวชนกลุ่มดังกล่าวจึงมี โอกาสหันเหไปประกอบอาชีพที่ไม่ดีได้ในอนาคต และอาจมีปัญหาด้านความมั่นคงในชีวิต นอกจากนี้ ความมั่นคงในมิติด้านสังคมและวัฒนธรรมของเยาวชน เยาวชนกลุ่มตัวอย่างได้เข้าร่วม กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี และศาสนาในชุมชนอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น และ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนในชุมชนคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.00 แสดงให้เห็นว่า เยาวชนในชุมชนควร ได้รับ โอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีต่างๆ ของชุมชน ให้มากขึ้น เพื่อเป็น เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม สืบสานวัฒนธรรมพื้นเมืองให้แก่เยาวชน ซึ่งในการสร้างความ มั่นคงของเยาวชนให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น เยาวชนควรได้รับการสนับสนุนทางการศึกษาหรืออบรม เพื่อพัฒนาทักษะความสามารถของตนเองเพื่อให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก การศึกษาจัดได้ว่าเป็นหนทางแห่งการพัฒนาชีวิตและสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตและสังคม เพราะ หากเยาวชนและคนในชุมชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ชุมชนและสังคมจะเป็นสังคมแห่งการ เรียนรู้ในทุกด้าน เป็นการสร้างคุณภาพชีวิตของเยาวชนในคนในท้องถิ่นให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการอบรมภาษาอังกฤษเกี่ยวกับ วิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้เรียนมีความพึง พอใจต่อการอบรม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.18 ก่อนการอบรม ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอัตลักษณ์วิถีชีวิตและความหลากหลายทางวัฒนธรรมในชุมชนแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 จัดอยู่ในระดับปานกลาง หลังจากเข้ารับการอบรม หน่วยการเรียนรู้ทุกหน่วยแล้ว ปรากฏว่า ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอัตลักษณ์ วิถีชีวิต และ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชุมชนแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้นเป็นระดับมาก และยังทำให้สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของชุมชนย่อยต่างๆ ที่อยู่ในแขวงนครพิงค์ได้ดีขึ้น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก เนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงประวัติที่มาของชุมชน แขวงนครพิงค์ สถานที่สำคัญต่างๆ ความเชื่อประเพณีในชุมชน รวมถึงวัฒนธรรมที่มีความ หลากหลาย ซึ่งเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน และผู้เรียนมีความคุ้นเคยเป็นอย่างดี ผู้เรียนจึงมีความสนใจที่จะแสวงหาความรู้ ค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม และนำข้อมูลที่ได้มา

แลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็น และร่วมกันอภิปรายกับเพื่อนในกลุ่ม จึงทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในอัตลักษณ์ วิถีชีวิต รวมถึงเทศกาล วัฒนธรรมต่างๆ ในแขวงนครพิงค์ เมื่อผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริง ผู้เรียนจึงสามารถถ่ายทอดข้อมูลได้อย่างถูกต้อง และมั่นใจในองค์ความรู้ของตนเอง การเรียนรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์ วิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นตนเองเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักชุมชนของตนเองมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดความตระหนัก ภาคภูมิใจในชุมชน เป็นการสืบสานอัตลักษณ์ วัฒนธรรมต่างๆ สร้างทัศนคติที่ดีของผู้เรียนให้มีความรักชุมชนของตนเอง และอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขในสังคม

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การคัดเลือกบทอ่านที่จะนำมาใช้ในหน่วยการเรียนรู้ ผู้วิจัยควรคัดเลือกบทอ่านที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน ซึ่งหากบทอ่านมีระดับยากเกินไป ควรมีการปรับระดับภาษา และคำศัพท์ให้ง่ายขึ้น เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้ในการเรียน หรือเกิดความเบื่อหน่าย
2. การจัดการเรียนการสอน ควรมีกิจกรรมที่หลากหลาย และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในทุกๆ ทักษะ ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน รวมทั้งทักษะการคิด การนำเสนองาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในการเรียนระดับที่สูงขึ้น
3. ควรจัดเตรียมสถานที่ให้มีความเหมาะสมกับการทำกิจกรรมการเรียนการสอน และควรให้มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป

1. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการคิด
2. ควรเพิ่มระยะเวลาในการดำเนินการอบรมให้มากขึ้น
3. ควรมีการศึกษาการใช้หน่วยการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับอัตลักษณ์ วิถีชีวิต และความหลากหลายทางวัฒนธรรมกับผู้เรียนระดับอื่นๆ
4. ควรมีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในประเด็นหัวข้ออื่นๆ ตามความต้องการของชุมชนให้มากขึ้น เช่น การนำเที่ยวในชุมชน การสนทนากับนักท่องเที่ยว และการสนทนาเกี่ยวกับการต่อรองสินค้าต่างๆ เป็นต้น เพื่อให้ชุมชนมีโอกาสดำเนินการพัฒนาความรู้ ทักษะภาษาอังกฤษ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้